

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

RESOLUCIJE

ODBOR REGIJ

104. PLENARNO ZASEDANJE 28. IN 29. NOVEMBRA 2013

Resolucija Odbora regij Politične prednostne naloge Odbora regij za leto 2014 na podlagi zakonodajnega in delovnega programa Evropske komisije

(2014/C 114/01)

ODBOR REGIJ

- ob upoštevanju sporočila Evropske komisije o njenem delovnem programu za leto 2014 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju resolucije Odbora regij z dne 4. julija 2013 o prednostnih nalogah Odbora regij za leto 2014 glede na delovni program Evropske komisije ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Protokola o sodelovanju med Evropsko komisijo in Odborom regij z dne 16. februarja 2012,

Glavne politične prednostne naloge za leto 2014

1. meni, da so glavni izzivi Evropske unije ustvarjanje trajnostne rasti ter zagotavljanje socialne, ekonomske in teritorialne kohezije, ustvarjanje delovnih mest ter povečanje zaupanja državljanov v evropski projekt;
2. poziva k večji uskladitvi ekonomske in socialne politike, kar bo pripomoglo k odpravi razlik v konkurenčnosti med državami članicami; znova poudarja, da je nujno treba reševati problem brezposelnosti mladih in odpravljati obstoječe geografske neenakosti med regijami EU, da se prepreči nadaljnje zmanjševanje človeškega kapitala;
3. poziva k temeljitemu vmesnemu pregledu strategije Evropa 2020 leta 2014, in sicer na podlagi upoštevanja: i) teritorialne razsežnosti, tako da se dopuščajo podnacionalni cilji glede na različne regionalne okoliščine; ii) upravljanja, ki vključuje lokalne in regionalne oblasti v določanje ciljev in izvajanje strategije; iii) primerne financiranja dolgoročnih naložb, ki ne sme postati žrtev ciljev fiskalne konsolidacije;
4. poudarja, da je demokratični proces v Evropski uniji v volilnem letu 2014 izjemno pomemben, in bo pripravil prispevek k potekajoči razpravi o prihodnosti Unije, da se okrepi vloga lokalnih in regionalnih oblasti v procesu združevanja; OR bo zato spodbudil vsako razpravo o spremembi Pogodbe z organizacijo političnih razprav in z močnejšim uveljavljanjem načela subsidiarnosti in koncepta upravljanja na več ravneh kot pomembnih orodij za doseg te ciljev;
5. ob upoštevanju načela subsidiarnosti kot uveljavljenega sredstva za zagotavljanje, da se politične odločitve sprejemajo na ravni, ki je čim bližja državljanom, poziva Evropsko komisijo, naj v svojih zakonodajnih predlogih bolje izkazuje dodano vrednost ukrepov EU; poudarja, da bo v prihodnje prispeval k spremljanju subsidiarnosti pobud EU iz delovnega programa Evropske komisije za leto 2014, ki imajo lokalno ali regionalno razsežnost;

⁽¹⁾ COM(2013) 739 final.

⁽²⁾ CdR 4044/2013.

6. pozdravlja usmerjenost Komisije v uresničevanje in izvajanje ter se zavezuje, da bo prispeval h krepitvi teritorialne razsežnosti ocene učinka;

Ekonomska in monetarna unija

7. poudarja, da je treba okrepiti usklajevanje ekonomskih politik, zato meni, da bi morale biti regionalne in lokalne oblasti vključene v postopke evropskega semestra na ravni držav članic, in poziva k vključitvi OR v ta proces na ravni institucij EU;

8. pozdravlja priznavanje potrebe po krepitvi socialne razsežnosti ekonomske in monetarne unije, zlasti s predlogom Komisije o vzpostavitvi preglednice glavnih kazalnikov zaposlovanja in socialnih kazalnikov, ki naj bi se vključila v postopek v zvezi z makroekonomskim neravnovesjem; pričakuje, da bo Komisija še naprej obravnavala vprašanje kakovosti javne porabe;

9. pričakuje nujno potrebne predloge Komisije za oblikovanje bančne unije z reformo evropskega bančnega sektorja, s katerimi naj bi izboljšali upravljanje podjetij, omogočili učinkovito reševanje in sanacijo bank, okrepili bančni kapital s poudarkom na zagotavljanju posojil realnemu gospodarstvu ter predvideli obvezno ločevanje dejavnosti poslovanja bank z neprofesionalnimi strankami in investicijskih dejavnosti;

10. podpira vsa prizadevanja za dokončno vzpostavitev bančne unije ob upoštevanju njene lokalne in regionalne razsežnosti ter ključne vloge regionalnih bank pri zagotavljanju kapitala za mala in srednje velika podjetja ter projektov javnih naložb;

Rast, delovna mesta in vključevanje

11. se strinja z Evropsko komisijo, da je stopnja brezposelnosti, zlasti med mladimi, še vedno na ravni, ki ekonomsko in socialno ni vzdržna. Odbor regij poziva Komisijo, naj vključi lokalne in regionalne oblasti v svoje predloge za spodbujanje zaposlovanja mladih ter upošteva njihove dobre prakse na tem področju; pozdravlja, da je boj proti brezposelnosti mladih, ki predstavlja resno grožnjo za evropski socialni model, glavna prednostna naloga; poudarja pomen jamstva za mlade kot sredstva za zagotavljanje enakih možnosti za mlade na trgu dela;

12. pozdravlja napoved Komisije, da bo predložila sveženj ukrepov za mobilnost delovne sile s poudarkom na boljšem usklajevanju programov socialnega varstva med državami članicami, vendar pa meni, da je nujno najprej treba odpraviti zastoj pri uveljavljanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo ⁽³⁾. Za to bodo morda potrebni spremenjeni ukrepi za boj proti goljufijam, npr. prekinitve priznavanja obrazca A1. Pričakuje tudi, da bo prihodnji sveženj vseboval zakonodajni predlog o obveščanju delavcev in posvetovanju z njimi glede predvidevanja in upravljanja prestrukturiranja ter da bodo predloženi predlogi za boljše usklajevanje priznavanja kvalifikacij;

13. podpira prizadevanja Evropskega parlamenta za pregled sistema trojke, da se zagotovi demokratični nadzor in njegova odgovornost;

14. poziva Evropsko komisijo in države članice, naj nove programe večletnega finančnega okvira uporabijo za reševanje demografskih izzivov, boljše usklajevanje poklicnega in družinskega življenja ter spodbujanje socialne kohezije;

15. pozdravlja prizadevanja za posodobitev politike o državni pomoči, da se bolje uskladi s strategijo Evropa 2020 in se zmanjšajo upravna bremena, pri tem pa je treba upoštevati, da bi moral prednostni cilj biti izboljšanje konkurenčnosti manj razvitih regij z vidika industrije in podjetij ter visoke stopnje brezposelnosti. Vendar ponavlja zahtevo, naj se Evropska komisija uradno posvetuje z Odborom regij o nadaljnjih predlogih smernic o pravilih EU o državni pomoči, zlasti o tistih, ki se trenutno pripravljajo v zvezi z infrastrukturo;

16. pozdravlja predvideni evropski akt o dostopnosti in poudarja, da je dostopnost blaga in storitev eden od glavnih dejavnikov kakovosti življenja invalidov;

⁽³⁾ Predlog direktive o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev, COM(2012) 131 final.

Kohezijska politika

17. poziva Evropsko komisijo, naj spodbuja in natančno pregleda sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti pri dokončanju sporazumov o partnerstvu in z njim povezanih operativnih programov na podlagi uporabe uredb in kodeksa ravnanja ter do februarja 2014 o tem predloži poročilo. Sporazumi o partnerstvu morajo postati osrednji element upravljanja na več ravneh pri izvajanju strategije Evropa 2020 za rast in zaposlovanje;

18. opozarja na porast različnih neuskkljenih pobud EU, ki vplivajo na politiko mestnega razvoja; poziva k pripravi bele knjige o celostni agendi EU za urbana območja in izjavlja, da namerava pri tem sodelovati;

19. se zavezuje, da bo podrobno spremljal izvajanje ukrepov v okviru stebra za razvoj podeželja prenovljene skupne kmetijske politike, zlasti glede diverzifikacije in posodabljanja gospodarskih dejavnosti na podeželskih območjih, in podprl tesno sodelovanje med podeželskimi in mestnimi občinami v obliki teritorialnih funkcionalnih partnerstev;

20. poziva države članice in Komisijo, naj ob upoštevanju skupnih izzivov in priložnosti geografskih območij ocenijo razvoj morebitnih novih makroregionalnih strategij ter njihovo evropsko dodano vrednost; poudarja pomen poenostavitve sedanjih struktur upravljanja in močnejšega uveljavljanja načela upravljanja na več ravneh;

Proračun EU

21. znova poziva k reformi sedanjega sistema lastnih sredstev, predvideni v Pogodbi, s katero naj bi znižali neposredne prispevke držav članic v proračun EU, da bi tako povečali preglednost in zagotovili vzdržnost finančnih sredstev EU; zato pričakuje, da bo skupina na visoki ravni za lastna sredstva dobila mandat, ki ji bo omogočil pripravo predlogov za reformo ob upoštevanju vmesnega pregleda večletnega finančnega okvira;

22. se zavezuje k pripravi mnenja o izvrševanju proračuna EU, v katerem bo horizontalno preučil porabo sredstev EU z vidika lokalnih in regionalnih oblasti;

23. poudarja pomanjkanje trdne vizije v zvezi s proračunskimi sredstvi, ki so na voljo za podporo strategiji Evropa 2020, znova poudarja, da je za doseganje zadanih ciljev nujna sinergija med proračunom EU ter nacionalnimi in podnacionalnimi proračuni, izraža zaskrbljenost v zvezi s posledicami, ki jih ima kriza na razpoložljivost finančnih sredstev za financiranje dolgoročnih naložb, ter poziva Evropsko komisijo, naj ob vmesnem pregledu strategije Evropa 2020 preuči to razsežnost;

Kmetijska in pomorska politika

24. poziva Evropsko komisijo, naj spremeni Direktivo 2004/18/ES o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil tako, da bo lahko „lokalni proizvod“ standardno merilo pri razpisih za nabavo živil, na primer za šole, domove za ostarele in javne institucije ⁽⁴⁾;

25. poziva, naj se skrbno ocenijo teritorialni učinki vseh predlogov o odpravi mehanizmov za regulacijo trgov v kmetijstvu, vključno z dvostranskimi trgovinskimi sporazumi in sporazumi o partnerstvu, in naj se preveri, da ti predlogi niso v nasprotju s ciljem teritorialne kohezije, ki ga določa Lizbonska pogodba;

Promet

26. poziva Evropsko komisijo, naj spremlja vključevanje regij in lokalnih oblasti v platforme upravljanja prednostnih koridorjev osrednjega prometnega omrežja in podpre sodelovanje teh oblasti pri pripravi projektov, ki vplivajo na njihova ozemlja ali imajo čezmejno razsežnost;

27. bo dejavno sodeloval v pobudah Evropske komisije na področju prometa, s katerimi se spodbuja uporaba učinkovitih multimodalnih omrežij ter prispeva k utrditvi enotnega evropskega železniškega prostora in enotnega evropskega neba;

⁽⁴⁾ Glej CdR 341/2010.

Okolje, podnebne spremembe in energija

28. poziva Evropsko komisijo, naj predloži nov, ambiciozni okvir za podnebje in energijo za obdobje do leta 2030, ki bo vključeval pravno zavezujoče cilje za toplogredne pline, energetska učinkovitost in energijo iz obnovljivih virov;
29. poziva k stabilnim zakonodajnim okvirom EU v zvezi z dostopom do pravnega varstva v okoljskih zadevah ter pri varstvu tal;
30. pričakuje, da bo pobuda Evropske komisije o učinkoviti rabi virov in odpadkih ne le opredelila kazalnike za učinkovito rabo virov, ampak tudi cilje na podlagi teh kazalnikov;
31. poziva Evropsko komisijo, naj zagotovi, da bo leta 2014 pri pregledu zakonodaje o odpadkih in obstoječih ciljev za preprečevanje nastajanja, ponovno uporabo, recikliranje, predelavo in preusmeritev z odlagališč v okviru njene pobude za učinkovito rabo virov in odpadke upoštevano predhodno mnenje Odbora na zaprosilo Evropske komisije; pregled bi moral upoštevati „zastavljene cilje“ iz načrta za učinkovito rabo virov, kar bo utrlo pot gospodarstvu, ki temelji na ponovni uporabi in recikliranju; poziva, da se v okviru pregleda leta 2014 nameni pozornost plastičnim odpadkom in pri tem upošteva mnenje Odbora o tej temi;
32. pričakuje, da bo Evropska komisija predlagala ambiciozno agendo za izvajanje v celoti povezanega in konkurenčnega notranjega energetskega trga; poziva Evropsko komisijo, naj spodbuja ukrepe za lažje širjenje mikroproizvodnje energije in njeno povezovanje v distribucijska omrežja ter v tem procesu zagotovi, da bodo potrošniki v celoti lahko izkoriščali energijo po zmernih cenah ter da bodo posodobljena pravila o državni pomoči v energetiki olajšala naložbe v trajnostno energijo na lokalni in regionalni ravni; na zaprosilo grškega predsedstva bo predstavil predloge za strategijo EU o cenovno ugodni energiji za vse;
33. poziva Evropsko komisijo, naj nadzoruje, da bo zakonodajni okvir v energetskega sektorju na nacionalni ravni še naprej stabilen in usklajen s cilji iz strategije Evropa 2020;
34. z zanimanjem pričakuje predloge Komisije o potrebnem pravnem okviru za plin iz skrilavca/ujeti plin, da se zagotovita varnost in trajnost izkoriščanja nekonvencionalnih ogljikovodikov v Evropski uniji;

Raziskave in inovacije

35. z zanimanjem pričakuje pobudo Komisije o raziskavah in inovacijah kot novima viroma rasti ter njeno oceno tega, kako inovativno gospodarstvo spodbuja konkurenčnost in zagotavlja podatke za opredelitev prednostnih naložb, ki se bodo sofinancirale z Obzorjem 2020;
36. bo še naprej dejavno sodeloval v platformi pametne specializacije in z njo povezanimi projekti v regijah in bo spremljal naslednjo fazo priprave in izvajanja strategij pametne specializacije v regijah;

IKT

37. pozdravlja poudarek na digitalnem gospodarstvu, inovacijah in storitvah ter poziva Svet in Komisijo, naj to agendo nadaljujeta, da se spodbudijo naložbe na tem področju, naj do leta 2015 dokončata enotni digitalni trg in uvedeta ukrepe za izboljšanje veščin in znanj ter zmanjšanje digitalnega razkoraka med regijami držav članic. Se zavezuje k spodbujanju posodabljanja lokalnih in regionalnih javnih uprav pri zagotavljanju storitev, kot so e-uprava, e-zdravje, izdajanje elektronskih računov in elektronska javna naročila;

Izobraževanje, kultura in turizem

38. pripisuje velik pomen zagotavljanju podpore in enakih možnosti za vse ciljne skupine iz preteklih programov v okviru prihodnjega programa Erasmus+ ter bo še naprej spremljal vidika razdeljevanja sredstev in upravljanja programa. OR bo podprl nadaljnje ukrepe za povečanje zaposljivosti mladih, kot so predlog okvira za kakovost pripravništev in pobude za posodobitev šolskih politik in učiteljskih poklicev; pričakuje predloge Evropske komisije za vzpostavitev resničnega evropskega prostora spretnosti in kvalifikacij;

39. ponavlja poziv k pripravi sporočila o trajnostnem in konkurenčnem kulturnem turizmu v EU, saj meni, da bi jasen strateški okvir na tem področju lahko izjemno koristil razvoju lokalnih malih in srednje velikih podjetij, promociji in ohranjanju pestre evropske dediščine in nadaljnjemu povezovanju evropskih državljanov;

Območje svobode, varnosti, pravice in pravic državljanov

40. z zanimanjem pričakuje odziv Evropske komisije na prvi sklop uspešnih državljskih pobud in ponavlja svojo ponudbo Evropski komisiji, da ji pomaga pri oceni teh pobud in sodeluje pri javnih predstavitvah, organiziranih v Evropskem parlamentu;

41. pričakuje predloge Evropske komisije za nadaljevanje stockholmskega programa in bo oblikoval svoja pričakovanja v zvezi s prihodnjim razvojem območja svobode, varnosti in pravice;

42. poziva k temu, naj celostne politike EU obravnavajo migracije, mobilnost in azil na podlagi spoštovanja temeljnih pravic in svoboščin posameznika in naj bodo sposobne varovati meje EU, krepi boj proti trgovini z ljudmi in nezakonitem priseljevanju, krepi sodelovanje s tretjimi državami, iz katerih in skozi katere prihajajo priseljenci, ter ustvarjati resnično solidarnost med državami članicami EU ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi; zlasti poziva k pregledu uredbe Dublin II, da se omogoči pravična porazdelitev iskalcev azila v državah članicah; to bi bilo treba upoštevati tudi v načrtovani strategiji pomorske varnosti EU;

43. namerava prispevati k pripravi prednostnih ukrepov, za katere je zaprosil Evropski svet, da se okrepi evropska strategija za migracije in vključevanje migrantov; v zvezi s tem meni, da je treba celostno razviti upravljanje migracijskih tokov, zlasti v Sredozemlju, da se spodbujajo trajne rešitve, v katere so vključeni vsi akterji, zlasti tretje države, države članice EU ter regionalne in lokalne oblasti;

Evropa kot globalni akter

44. si bo še naprej prizadeval za krepitev vloge lokalnih in regionalnih oblasti iz držav kandidat in potencialnih kandidat v okviru procesa pridružitve; opozarja na delo Evro-sredozemske skupščine lokalnih in regionalnih oblasti (ARLEM) ter konference regionalnih in lokalnih oblasti za vzhodno partnerstvo (CORLEAP) ter priložnosti, ki jih ponujata pri krepitvi demokracije prek ekonomskega, socialnega in teritorialnega sodelovanja v evropski sosesčini;

45. pozdravlja, da je Komisija ponovila zavezo o podpori procesov prehoda na demokracijo v sredozemskih partnerskih državah, ter ponavlja, da je za uspešen prehod potrebna udeležba na vseh ravneh; je pripravljen podpreti prizadevanja za decentralizacijo kot orodje za oblikovanje in izvajanje lokalnih in regionalnih javnih politik za povečanje gospodarske rasti ter socialne in teritorialne kohezije;

46. pozdravlja predlog in skorajšnjo odločitev o evropskem letu razvoja 2015, da se zagotovi nadaljevanje razvojnih ciljev tisočletja in začne izvajati nova mednarodna agenda za trajnostni razvoj; ponavlja, da je treba lokalne in regionalne oblasti polno vključiti v izvajanje tako prihodnje agende po letu 2015 kot tudi evropskega leta razvoja 2015; zato znova poziva, naj se v proračunu zagotovi primerna finančna podpora za pobude lokalnih in regionalnih oblasti.

V Bruslju, 29. novembra 2013

*Predsednik
Odbora regij*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO